

invitasjon

Nordlandssykehuset inviterer til konferanse

Den som intet våger intet vinner Om arbeid og psykisk helse

6. - 8. september 2010

Thon Hotel Nordlys, Bodø

Velkommen til konferanse i Bodø !

Seksjon for kunnskapsbygging ved Nordlandssykehuset arrangerer i år konferansen "Den som intet våger intet vinner" - om arbeid og psykisk helse.

Arbeid er godt for helsa !

Mye tyder på at arbeid fremmer bedring, minsker den negative effekten av langtidssykemelding, forbedrer livskvaliteten og reduserer sosial ekskludering og fattigdom. Det er vel dokumentert at arbeid er bra for psykisk og fysisk helse.

Vi vet at sysselsetting er viktig for helbredelsesprosessen. Andelen av mennesker med psykisk lidelse uten arbeid er stor, selv om de fleste ønsker å være i arbeide. Forskning og erfaring viser at med rett støtte kan mange være i ordinært arbeid. De vanligste helseplagene kan tilpasses arbeid gjennom fleksibilitet og samarbeid. Andelen mennesker med psykiske helseplager er økende, noe som medfører økende sykefravær, flere på uføretrygd og ekskludering fra fellesskapet.

Dette kan arbeidsgivere gjøre noe med. Det er flere faktorer som støtter et sunt og produktivt arbeidsmiljø, som for eksempel økt involvering av ansatte, støtte til ansatte, autonomi og kontroll over egen arbeidssituasjon, begrense press og klare forventninger.

På denne konferansen ønsker vi å vise at det går an !

Program

Mandag 6. september

- 1200-1300** Registrering
- 1300-1400** Lunsj
- 1400-1415** Åpning
- 1415-1500** Inkludering, utstøting og menneskebilde
• Inge Eidsvåg
- 1500-1600** Et grådige arbeidsliv
• Tian Sørhaug
- 1600-1620** Kaffepause
- 1620-1730** Inkluderende arbeidsliv - fra ord til handling, Stormberg fritidstøy
• Steinar Olsen - direkte på Skype

Tirsdag 7. september

- 0900-1030** What works in work
• Deborah Becker
- 1030-1100** Kaffepause
- 1100-1200** Anerkjennelsens psykologi - anerkjennelse i nære relasjoner, rettslig anerkjennelse, sosial verdsetting
• Erik Falkum
- 1200-1300** Lunsj
- 1300-1600** Parallellsesjoner

MED KUNNSKAP

UTEN KUNNSKAP

1300-1430	Parallellsesjoner		
	Sesjon A Presentasjon av IPS-modellen "Individual placement and support" • Deborah Becker	Sesjon B Arbeidsrehabilitering ved alvorlige psykiske lidelser • Erik Falkum	Sesjon C et samarbeid mellom Nordlandssykehuset og NAV • Jobbhuset
1430-1600	Parallellsesjoner		
	Sesjon D Jobb1 • Kirkens bymisjon Bodø	Sesjon E Musketerene • Aktiv rehabilitering Tromsø	Sesjon F Gården – en arena for mestring og vekst • Arve Kleiven Mestring og sinnsro gjennom arbeid med dyr og natur • Øverås Gård: - Ann Merethe og Helge Nilsen

Onsdag 8. september

0900-1030	Specialisterne - en bedrift for spesielle mennesker • Thorkil Sonne
1030-1100	Kaffepause
1100-1230	Mennesker med Asperger syndrom og arbeid • Helene Olausen Ugelstad • Bård Fossum
1230	Lunsj

FORELESERE

Inge Eidsvåg

Inge Eidsvåg er cand.phil. med historie hovedfag. Han har vært lærer i grunnskolen, ved Ringve gymnas og ved Nansenskolen på Lillehammer. Der var han også rektor i mange år. For tiden er han forfatter og lektor ved samme institusjon.

Inge Eidsvåg er en aktiv bidragsyter til bøker, tidsskrifter, aviser og NRK. Han har redigert seks essaysamlinger (Universitetsforlaget) og har selv skrevet en rekke bøker, bl.a. Når livet kaster skygger" (2002), Den gode lærer i liv og diktning (2005), Stille stemmer – indre bilder. Om lesningens velsignelser, farer og fryd. (2007), Tanker ved treklaveret (2008). I høst kommer han med ny bok: Minnene ser oss.

Inge Eidsvåg har fått "Brobyggerprisen" for sitt arbeid med å skape forståelse mellom mennesker med ulik religion og livssyn, og han ble i 1997 tildelt "Kulturprisen for Gudbrandsdalen". I 2005 fikk han "Forsoningsprisen" for sitt dialogarbeid for demokrati, menneskerettigheter og fredelig konfliktløsning på Balkan.

Tian Sørhaug

Tian Sørhaug er en norsk professor i sosialantropologi ved Senter for teknologi, innovasjon og kultur ved Universitetet i Oslo. Sørhaug er cand.mag og cand.polit i sosialantropologi fra Universitetet i Oslo. Han gikk gradene i WRI fra vitenskapelig assistent i 1980 til seniorforsker i 1985. I 1986 ledet han forskningsprogrammet «Work and Learning Processes» ved WRI. I 1987 var han tilbake ved Universitetet i Oslo som foreleser ved det Samfunnsvitenskapelige fakultet. Fra 1988 ble fast ansatt som seniorforsker ved WRI, og ble direktør ved samme institutt fra 1989–93. Han har også vært gjesteforeleser i perioden 1993–94 ved University of Stanford og MIT Massachussets og senere og ved Bristol University (2002–03). Fra 1999 til 2002 var han igjen seniorforsker ved WRI, nå med arbeid innen organisasjonsendring og organisasjonsledelse. Tilbake i Oslo ble han i 2002 leder for Senter for Teknologi, Innovasjon og Kultur ved UiO.

Steinar Olsen

Steinar J. Olsen er gründer og daglig leder i Stormberg, og er kjent for sin familieprofil og sterke samfunnsengasjement. Han er opptatt av temaer som klima, turer, inkluderende arbeidsliv og etisk handel. 25% av alle som rekrutteres til Stormberg er mennesker som av forskjellige grunner har hatt problemer med å komme inn på arbeidsmarkedet. I Stormberg jobber det derfor både ufaglærte, tidligere kriminelle, tidligere narkomane og mennesker som har fysiske eller psykiske helseproblemer. I 2006 ble Stormberg-gründer Steinar J. Olsen tildelt Leder viser vei-prisen fra Rådet for psykisk helse. I 2009 ble Stormberg tildelt Gullriset av Norske Kvinners Sanitetsforening (NKS).

MED KUNNSKAP

UTEN KUNNSKAP

Deborah Becker

Deborah R. Becker M.Ed., CRC er Assistant Research Professor of Community and Family Medicine and of Psychiatry, Dartmouth Medical School. Hun er spesialist innenfor rehabilitering og har jobbet ved Dartmouth Psychiatric Research Center i atten år. Hun er óg leder for New Hampshire-Dartmouth Psychiatric Research Center. Hun har vært med og utviklet og forsket på IPS (Individual Placement and Support) tilnærming til arbeid med bistand. Hun har mange publikasjoner innenfor temaet, og tilbyr opplæring i implementering av programmet for yrkesrehabilitering

Erik Falkum

Erik Falkum er professor ved Klinikk for psykisk helse, Oslo universitetssykehus, Aker. Han har gjennom en årrekke vært opptatt av temaet arbeid og psykisk helse, og har belyst det fra ulike synsvinkler. Han har vært faglig leder for Oslo-modellen for jobbmestrende oppfølging som har vært et samarbeid mellom NAV Oslo, Vinderen DPS og Aker universitetssykehus. Flere atfføringsbedrifter har vært involvert i dette vellykkede prosjektet som har bidratt til å få flere med psykoselidelser i arbeid.

Thorkil Sonne

Thorkil Sonne har tidligere jobbet som teknisk direktør i et av Danmarks største telekommunikasjonsselskap. Han er grunnlegger og leder for Specialisterne, et Københavnbasert firma som tester software. Bakgrunnen for etableringen av Specialisterne er Thorkil Sonnes sønn som fikk diagnose innenfor autismspekterforstyrrelser(ASF). Mennesker med ASF takler dårlig teamarbeid, sosial omgang og uforutsigbarhet. Det medfører at mange mennesker med ASF utestenges fra arbeidsmarkedet. Det unike med Specialisterne er at det ansetter mennesker med Asperger syndrom da de har helt spesielle egenskaper i forhold til minne og detaljer. De er generalistenes motsetning. Det er mennesker med spesialistkunnskap, perfektjonister som ikke blir lei av rutinemessige oppgaver. Konsulentene i Specialisterne betjener kunder som Microsoft, Nordea, Lego, telegiganten TDC og store IT-bedrifter

Bård Fossum

Han er spesialist i klinisk nevropsykologi og jobber i Nevroteamet ved NAV Senter for yrkesrettet attføring. Han har arbeidet i flere år med yrkesrettet rehabilitering av personer med kognitiv svikt etter medfødte og ervervede hjerneskader/hjernedysfunksjoner. Tidligere erfaring fra pedagogisk-psykologisk tjeneste, samt privat praksis som nevropsykolog. Fra 2007 arbeidet i prosjektet "arbeidsøkere med Asperger-syndrom", et samarbeid mellom NAV og Nasjonal kompetanseenhet for autisme, Ullevål universitetssykehus.

Helene Ugelstad Olausen

Hun er spesialpedagog / seniorrådgiver ved Nevroteamet NAV Senter for yrkesrettet attføring. Hun har arbeidet i NAV i flere år med funksjonsutredning av personer med kognitiv svikt etter medfødte og ervervede hjerneskader/hjernedysfunksjoner. Fra 2007 arbeidet i prosjektet arbeidsøkere med Asperger-syndrom, et samarbeid mellom NAV og Nasjonal kompetanseenhet for autisme, Ullevål universitetssykehus.

Arve Kleiven

Seniorrådgiver hos Fylkesmannen i Troms, og har i en årrekke arbeidet med mange ulike oppgaver innen nærings- og kompetanseutvikling. Han har i to perioder vært konstituert som landbruksdirektør i Troms. De siste 5-6 åra har han arbeidet med og bidratt til å utvikle "Inn på tunet" i Troms, til å omfatte ca 60 "Inn på tunet-bedrifter". De fleste "Inn på tunet-bedriftene" i Troms er rettet mot barn og ungdom, men arbeidstrening for brukere med psykiatri- og rusutfordringer er i vekst. Fylkesmannen i Troms har et nært og godt samarbeid med NAV Troms og flere lokale NAV-kontor, vekstbedrifter, kommuner, "Inn på tunet-bedriftene" m fl.

Øverås gård - Finnøy i Hamarøy

Helge Nilsen er utdannet agronom og har drevet Øverås siden 1979, han er leder for Hamarøy og Tysfjord Bondelag, og ellers aktiv i ungdomslag, grendelag og båtforening m.m. Ann Merethe er omsorgsarbeider, har kurset "Gården som pedagogisk ressurs" ved Universitet for Miljø og Biovitenskap, tar tilleggsutdannelse i psykisk helsearbeid (eksamen jan 2011).

De har vært fosterforeldre siden 1997.

Øverås Gård har siden 2008 hatt tilrettelagte aktivitetstilbud og arbeidstrening for brukere som av ulike årsaker ikke kan delta i det ordinære arbeidslivet. Øverås gård har nært samarbeid med NAV Hamarøy, Hamarøy vekst og psykiatritjenesten i kommunen. Det drives gårdsundervisning for elever ved Innhavet skole, og er praksissted for elever ved Knut Hamsun videregående skole.

MED KUNNSKAP

UTEN KUNNSKAP

Ansvarlig for konferansen Seksjon for kunnskapsbygging

Konferansens arbeidsgruppe Inger Simonsen, Beate Brinchmann, Jacob Henningsen, Torill Melhus, Erling Inge Kvig, Lene Hellesvik Hansen, Aud Berit Rongen, Lillian Haukland og Grethe Sveum Stake

Konferansested Thon Hotel Nordlys, Bodø
www.thonhotels.no/nordlys

Konferansepris Kr. 3.000,- inklusiv lunsj
Kr. 1.500,- inklusiv lunsj - pårørende / brukere
Nordlandssykehuset dekker konferanseavgift for egne ansatte

Påmelding Informasjon om påmelding finner du på
www.nlsh.no/arbeid_og_psykisk_helse

Overnatting Deltakerne sørger selv for overnatting

Kontakt informasjon isi@nlsh.no
lha@nlsh.no
gss@nlsh.no

Telefon 75 50 11 00

Linker til tema på konferansen
<http://musketerene.no/>
<http://www.specialisterne.dk/>
<http://www.bymisjon.no/Virksomheter/Jobb1-i-Bodo/>
<http://jobbhuset.net/>
<http://www.innpaatenet-troms.no/>
<http://www.scmh.org.uk/employment/ips.aspx>